

ÓZBEKSTAN RESPUBLIKASI MÁDENIYAT HÁM TURIZM
MINISTRIGI

ÓZBEKSTAN MÁMLEKETLIK KÓRKEM-ÓNER HÁM MÁDENIYAT
INSTITUTÍ NÓKIS FILIALÍ

KÁSIPLIK (DÓRETIWSHILIK) IMTIXANLAR BAĞDARLAMASI
HÁM BAHALAW KRITERIYASI

6021100 – Aktyorlıq kórkem-óneri (muzikal teatr aktyorligı
kórkem-óneri) talim baǵdari ushın

1. Aktyorlıq sheberligi pánı boyinsha
2. Vokal hám Saxna sózi pánleri boyinsha

Nókis-2023

Kirisiw

Bağdarlama Özbekstan mamlakietik kórkem-óneri hám mädeniyat instituti
Nókis filiali Kórkem, oqiw-n metodikalıq keñesinde kórip shıglıgan hám
maqullanǵan. 2023-jil — — -sanlı májıs bayanı.

Dúziwshiler:

- L.Urazmbetova - ÖzMKÖM! "Rejissura hám aktyor sheberligi"
kafedra başlıgы, docent
- M.Ismailova - ÖzMKÖM! "Rejissura hám aktyor sheberligi"
kafedra docenti

Pikir bildiriwshiler

- N.Anısathev - Özbekstan xalıq artisi, Berdaq atundagusı
mamlakietik siyliqtin laureatı, professor
- J.Sağndikova - Qaraçalpaqstanǵa xızmet körsetken artist

60211100 — Aktyorlıq kórkem óneri (muzikal teatr aktyorlıq kórkem
óneri) bakalavriat tálım bagdarına kiretuǵıń abiturientlerdin kasıplık
(döretiwsılık) imtixanı baǵdarlaması hujjetlerdi qabillaw hám kiriw imtixanlar
"Özbekstan Respublikası Joqarı oqıw orınlama qabilaw qagydalari"na
muwapiq ókeriledi

Qanigelik boyınsha kiriw imtixanlar hár bir qانigelik ushın arnalǵan
qabillaw talapjarına muwapiq turde ókeriledi.

Qanigelik boyınsha imtixan ókeriliwinin izbe-izligi hár bir Joqarı oqıw
ornumıń qabillaw komissiyası tarepinen ornataǵı hám hár jih qabilaw
qaǵydyları kórsitledi.

Özbekstan mamlakietlik kórkem-óner hám mädeniyat institutuna kírip
atúrganlaǵa jıl dawamında hám imtixanlar aldanın konsultaciyalar ótkeriledi.
Konsultaciyalardıń maqseti qabillawdıń shártleri menen tanışırıw, sol joqarı
oqıw orıma kirwdi qalewshilerdin qábiletin hám tayarlıq dárejesin aniqlaw
bolıp tabildi. Konsultaciyalar dawanında pedagoglar, abiturientlerdi taňaǵan
qaǵigeline oqtıw mümkinshlige qaray, óz usınlıların beredi.

60211100 Aktyorlıq kórkem óneri (muzikal teatr aktyorlıq kórkem
óneri) bakalavriat tálım bagdarına oqıwǵa kírip atúrganlar, döretiwsılık hám
shölkemlestiwişılık jumslaǵa qábleti hám de joqarı döretiwsılık,
atqarıwsılıq, shölkemlestiwişılık, baǵdarndagi pikırlew qábletinne,
shiǵarmamı tańlaw hám saxnalastırıwunda zárur tárreplerdi biliw, túsinıw, seziw
qábiletine iye bolıwı kerek.

Pánnıń maqseti hám wazypaları

60211100 Aktyorlıq kórkem óneri (muzikal teatr aktyorlıq kórkem
óneri) bakalavriat tálım bagdarında Kasıplık (döretiwsılık) imtixanlar
abiturientlerdiń aktyorlıq sheberligi qábiletin döretiwsılık sunaqlar arqalı
pánlerden döretiwsılık hám de ámelij könlike hám ilimiy tájiriybelerin
aniqlaw maqsetinde ókeriledi.

Pánnıń wazypası - abiturientlerdi usı taraw boyınsha zamanagóy tálim
metodları arqalı sinap kóriw. rol koncepçyasını, omıń atqarip atırgan
materialın janrı, xarakter. aňlatpalı qurallardan paydalananıň atırganlıǵı
aniqlawdan ibarat.

Abiturient bilimine qoyılatuǵın talapler

Aktyorlıq sheberligi páninen abiturient döretiwsılık qábleteke iye
bolıwı, qosiqshılnıq qábilejine iye bolıwı kerek. Abiturienttin döretiwsılık
potencialı hám saxnallıq gözzallığı (insany tarımhägli, qásiyetleri, tabyatu, jasi,

sinteq körinisi, jaǵumlıq hám ishkı mädeniyati, turmushıq tájırıbesi, oyılarımın reň-bäreńligi, táşırshenliqi, ómirdegi waqıya hám hädiyselere münásibeti hám olardı saxnada sáwlelendire alıw potencialı) bohwı kerek.

Vokal páninen – muzikalıq sawatı, esitw qábileti hám riim, dásturlı qosısqashılıq atqarırıwı, dawis tembi hám diaپazonı, muzikalı dramalardan ariya atqarlıwının talapqa juwap beriwi tekseriledi.

Saxna sózi boyınsha abituriyentti snap kóriw dáwirinde saxna sózij kafedrası pedagoglarıń tárepiń onıń dawısı hám sóylewin tekseriwı ámelij tárızde ótkeriledi. Salamat dawstıń bar ekenligi, aytılıwdıń tazalıǵı, tuwrılıǵı, ótkirılıǵı, anıqlıǵı (sóylew ágzalarındaǵı organikalıq hám organikalıq bolmaǵan kemshılliklerdіn joqlıǵıń úyreniledi). Saxna sózi – oqıwǵa kirip atırǵan shaxstı döretiwhıllık meyilin anıqlawǵa, teatr hám kino salasında keleshke te sóylewi boyınsha bilimlerin durıs islete alıwına, tiykarǵı kónılkpelege durıs orientaciya qıla alıwın anıqlawǵa mümkinshılık jaratadi.

Kasiplik (döretiwhıllık) imıtixanlar tómendegi kriteriya tiykarında bahalanadı:

Aktyorlıq sheberligi pánı boyınsha

Nº	Talaptuń maznum	Maksimal ball
1.	Abituriyenttiń döretiwhıllık potencialı, ishkı mädeniyati, döretiwhıllık oyılarımń reň-bäreńligi, táşırshenliqi	8
2.	Abituriyenttiń saxnalıq gızzałlıqı, tartımlıǵı, sırtıqı	10
3.	Dünyaqarası (socijalıq, mädeniy, ádebiyat, kórkem-óner, tarawıga nyıslı bilimler darejesi)	8
4.	Saxna mädeniyati	5
5.	Atqarlıw metodı hám sheberligi (qostıq, gazzel, monolog, tumsalı)	15
6.	Atqarlıw sheberligindegi táşırshenligi, tabiyǵılyı, ózine tárılıǵı	5
7.	Saxnalıq sezgi (saxnalıq kóriw, esitw hám anılaw) qábileti	5
8.	Abituriyenttiń saxnalıq qıyalıjları, berilgen shárt-shárayatta tabiyǵı hárkeet qılw qábileti, saxnahıq isenim qábileti	5
9.	Abituriyenttiń saxnalıq plastikası (eleqant hareket, dene hárketeinin anlaipańtashıshenligi, maganalıǵı)	5
10.	Abituriyenttiń improvizatsiyaǵa beýimliǵı	10
11.	Etyud aigarıwa	8
12.	Ádep-kramı, mämile hám estetikalıq tałqamı	4
13.	Abituriyenttiń muzikanı esitwıń (sluhı) tekseriwı	5
Jámi:		93

Vokal hám Saxna sózi pánı boyınsha

1.	Abituriyenttiń londa turıwin tekseriw	4
2.	Dásturlı qosısqashılıq atqarırıwı hám sazendeler menen birgelektegi úyleşimliliǵı	5
3.	Abituriyenttiń muzikalı sawatxanlıǵı	5
4.	Dawis diapazonı	5
5.	Vokal döretpeleti atqarırıw processinde koncertmeyster menen bingeliktegi úyleşimlilik	6
6.	Muzikalı dramalardan ariya atqarrıwı	7
7.	Abituriyenttiń muzikalıq yadı	4
8.	Abituriyenttiń muzikalıq ritmin tekseriw	4
9.	Aytılıwdıń tazalıǵı, tuwrılıǵı, ótkirılıǵı, anıqlıǵı (sóy)ew ağzalarındaǵı organikalıq hám organikalıq bolmaǵan kemshılliklerdіn iøq ekenligi)	4
10.	Dawistıń salamatlıǵı hám sınıǵırlısı	3
11.	Sózdıń anılapalıǵı hám tasırıljıǵı (sózlik esitwı qáliletiniń barlıǵı)	4
12.	Kórkem sóz atqarlıwshıllıǵı sheberligi (qostıq, gazzel, tumsalı, monolog hám prozalıq satırıkańı shıǵarma)	4
13.	Kórkem hám sheriy shugarmalardaǵı fantaziyanıń bar ekenligi (oqıw sawatxanlıǵı)	4
14.	Kem ushraytuǵın hám qaytalańbas sóylew hám sıyıqrıı)	4
Jámi:		63

Kasiplik (döretiwhıllık) imıtixanlardı ótkeriw tártibi

6021100 - Aktyorlıq kórkem óneri (muzikalı teatr aktyorlıǵı, kórkem óneri) baǵdarına hújiet tapsırgan abiturient keste tiykarında belgijengen künlerde aktyorlıq sheberligi, vokal hám saxna sózi páñlerinen birden-bir döretiwhıllık imıtixan ótkeriwshi töreshiler aǵzalarınman ibarat (barlıq pánlerden bir komissiya áǵzaları) toparı düziledi, sebebi “aktyorlıq sheberligi”nın qanigelik ózgecheljikerin esapqa álgan haldä aktyonlıq sheberligi oqınwshısu menen birgelekte abiturienttin vokal hám saxna sózi boyınsha qábileteri tekserledi) toparıǵa döretiwhıllık imıtixanı tapsıradı. Qabillaw komissiyası tárepjenen qalipestirilgen toparlar 30 dana abiturientlerden ibarát bolıp, döretiwhıllık imıtixan toparları boyınsha ótkeriledi. Kasiplik (döretiwhıllık) imıtixanlar amawıı qurallar menen úskelenleǵen auditoriyalarda bolıp ótedi
Kasiplik (döretiwhıllık) imıtixanlardı ótkeriw tártibi

Kasiplik (döretiwhıllık) imıtixan başlıǵı, kurs alıwshı pedagog, soylew.

Jámi:

vokal hám de ayaq-oym qáningeleriniň teleserwi menen ötkerledi. Salamat dawistin barlıǵı, döröttishilik potencialga iye ekenligi, organikalıq jetispewshikleriniň joq ekenligi üyreniledi.

Apellyaciya tartibi

Abiturientler tarepinen kásiplik (döröttishilik) imtixan nátiyjeleri boymsha institut qabilaw komissiyasını apellyaciyalar menen islew komissiyasna nátiyjeler dagazalanǵan kúnnen baslap 24 saat dawamnda mürájaat etiwi mümkin.

Mürájaat mazmununda tek ózınıń balları haqqında bolsa qabil etiledi, biraq basqa abiturientler haqqında jazılǵan shaǵıım arzaları qabil etimeydi.

Tiykarǵı hám qosimsha oqıw ádebiyattar hám de informaciya derekleri**

1. Qobilov N. "Aktyorlik mahorati" - "Navro'z" nashriyoti-T.: 2020.
2. Qobilov N. Muhammadiyev Sh. "Aktyorlik mahorati" darslık. "Fan va ta'lim poligraf" nashriyoti – T.: 2022.
3. Muhammedova G, Usnatav R. "Aktyorlik mahorati". "Navro'z" nashriyoti – T.: 2020.
4. Djon Benedikt. "Aktyorning o'z ustida ishlashi" (K.S.Stanislavskiy) - 2-qism. Routledge 2008.
5. Lenard Petit "For the Actor" ("Aktyor texnikası")- Taylor & Francis 2009.

6. Usnatav R. "Aktyorlik sheberligi"; - "Navro'z" nashriyoti. T.: 2020.
7. Yorbekov E. "Aktyorlik mahorati"; - "Navro'z" nashriyoti-T.:2019.

Internet saytlari

1. www.ziyouonet.uz
2. www.infocon.uz
3. www.unreport.com